



# MONITORUL OFICIAL

## AL

### ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 796

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 septembrie 2005

#### SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
HOTĂRÂRI ALE SENATULUI		ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
16.	1	53.	2-4
DECIZII		ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
8.	2	Hotărârea nr. 1 (soluționare amiabilă) în cauza Moldovan și alții împotriva României (cererile nr. 41.138/98 și 64.320/01) ..... 4-8	

## HOTĂRÂRI ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

### HOTĂRÂRE

#### pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 8/2005 privind înființarea Comisiei speciale pentru modificarea și completarea Regulamentului Senatului

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (4) din Constituția României, republicată, și ale art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

**Senatul** adoptă prezenta hotărâre.

**Articol unic.** — Hotărârea Senatului nr. 8/2005 privind înființarea Comisiei speciale pentru modificarea și completarea Regulamentului Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 25 februarie 2005, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— la nr. crt. 2 din anexă „Componenta nominală a Comisiei speciale pentru modificarea și completarea Regulamentului Senatului”, doamna senator Norica Nicolai, Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.—P.D., se înlocuiește, în perioada 1—4 septembrie 2005, cu domnul senator Mario-Ovidiu Oprea, Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.—P.D.

*Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 29 august 2005, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.*

PREȘEDINTELE SENATULUI  
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 29 august 2005.  
Nr. 16.

**DECIZII****PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****DECIZIE****privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară**

În temeiul art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată,

Camera Deputaților este convocată în cea de-a doua sesiune ordinară a anului 2005 în ziua de luni, 5 septembrie 2005, ora 14,00.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR  
**ADRIAN NĂSTASE**

București, 30 august 2005.  
Nr. 8.

**ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI****GUVERNUL ROMÂNIEI****ORDONANȚĂ****privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar și al contabilității publice**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. II.3 din Legea nr. 209/2005 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

**Guvernul României** adoptă prezenta ordonanță.

**CAPITOLUL I****Reglementări ale unor operațiuni bugetare și contabile****SECȚIUNEA 1****Reglementări cu privire la utilizarea unor fonduri publice**

Art. 1. — Sumele necesare continuării finanțării măsurilor din cadrul programului ISPA, în cazul indisponibilității temporare a sumelor de cofinanțare asigurate prin tragerile din împrumuturile contractate de Ministerul Finanțelor Publice cu Banca Europeană de Investiții, se prevăd în bugetul de stat la poziția „Transferuri aferente Fondului național de preaderare”, în bugetul Ministerului Finanțelor Publice — „Acțiuni generale”.

Art. 2. — Dobânda acumulată la disponibilitățile din contribuția financiară nerambursabilă a Comunității Europene, aflate în conturile Fondului național și ale agențiilor de implementare în cadrul programului PHARE, se utilizează începând cu memorandumurile de finanțare PHARE 2003 pentru finanțarea costurilor bancare ale transferurilor de fonduri de la agențiile de implementare către contractori/beneficiari, urmând ca dobânda netă rămasă la finalizarea memorandumului de finanțare să se constituie venit al bugetului de stat și care va fi utilizat de către Fondul național pentru finanțarea cheltuielilor prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice la poziția „Transferuri aferente Fondului național de preaderare” — „Acțiuni generale”.

Art. 3. — Dobânda acumulată la disponibilitățile din contribuția financiară nerambursabilă a Comunității Europene, aflate în conturile Fondului național și ale agențiilor de implementare în cadrul programului ISPA, poate fi folosită pentru asigurarea cofinanțării naționale sau pentru finanțarea unor componente suplimentare ale măsurilor ISPA la finalizarea programului, cu acordul Comisiei Europene.

Art. 4. — În vederea aplicării prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, se autorizează Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor să introducă modificările corespunzătoare în anexele la bugetul aprobat acestuia, privind cheltuielile cu salariile, numărul de posturi și fondul aferent salariilor de bază, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice și cu încadrarea în cheltuielile cu salariile și numărul maxim de posturi aprobate pe anul 2005.

**SECȚIUNEA a 2-a****Reglementări privind preluarea în evidențele contabile ale Ministerului Finanțelor Publice a participațiilor statului la unele instituții financiare internaționale**

Art. 5. — Se aprobă preluarea în evidențele contabile ale Ministerului Finanțelor Publice din evidențele contabile ale Băncii Naționale a României, începând cu trimestrul III al anului 2005, a participațiilor statului la instituții financiare internaționale, după cum urmează:



Nr. crt.	Denumirea instituțiilor financiare internaționale	Nr. de acțiuni	Valuta	Suma în valută confirmată de organismele internaționale	Echivalent RON (curs B.N.R. valabil la data de 1 iulie 2005)
1.	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	9.600	USD EUR	16.804.955,20 10.800.000,00	89.165.691,59
2.	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD)	4.011	USD	30.508.591,50	97.944.688,14
3.	Corporația Financiară Internațională (CFI)	2.661	USD	2.661.000,00	7.953.995,10
4.	Agencia Multilaterală pentru Garantarea Investițiilor (MIGA)	978	USD	2.008.836,00	6.004.611,69
TOTAL:			USD EUR	51.983.382,70 10.800.000,00	201.068.986,52

Art. 6. — Din suma de 30.508.591,50 USD, reprezentând participația statului la BIRD, 27.457.732,35 USD reprezintă participația României în monedă națională. Menținerea valorii cotei de participare la capitalul BIRD în monedă națională se face prin procedura stabilită de instituțiile financiare internaționale.

Art. 7. — Operațiunile prevăzute la art. 5 se evidențiază în situațiile financiare ale Ministerului Finanțelor Publice și Băncii Naționale a României, corespunzătoare lunii iulie 2005.

#### SECȚIUNEA a 3-a

##### Scutiri de la plata taxelor, tarifulor și comisioanelor

Art. 8. — Transferul acțiunilor deținute de stat către Fondul Proprietatea constituit potrivit prevederilor titlului VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și transferul acțiunilor de la Fondul Proprietatea către titularii titlurilor de despăgubire sau dobânditorii acestora, atât în registrul comerțului, cât și în registrul de evidențiere a acționarilor sunt scutite de la plata oricăror taxe, tarife ori comisioane.

#### SECȚIUNEA a 4-a

##### Măsuri pentru finanțarea reconstruirii/reparării unor case de locuit din zonele în care s-au produs calamități

Art. 9. — (1) Din fondul constituit în conformitate cu prevederile art. 40 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, se poate asigura participarea, în mod excepțional, la reconstruirea/repararea unor case de locuit din zonele în care s-au produs calamități naturale în anul 2005 — inundații și/sau alunecări de teren, prin cofinanțarea unor acțiuni ale autorităților administrației publice locale.

(2) Localitățile, acțiunile și sumele ce se acordă potrivit prevederilor alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului este autorizat să opereze modificările corespunzătoare în bugetul activităților finanțate integral din venituri proprii, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

#### SECȚIUNEA a 5-a

##### Interpretarea unor dispoziții legale

Art. 10. — În cadrul art. 1 și 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 12 decembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 382/2002, cu modificările și

completările ulterioare, termenii și expresiile următoare se interpretează după cum urmează:

a) în sensul art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000, expresia *produse petroliere livrate* se referă la produse livrate pe piața internă;

b) în sensul art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000, expresia *destinația produsului* se referă la categoria de folosință și tipurile de utilizatori ai produsului în cauză, iar nu la localizarea utilizatorilor.

## CAPITOLUL II

### Modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar

Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 30 august 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 529/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 2, după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:**

„e) agenția de implementare este persoana juridică sau instituția publică responsabilă cu implementarea proiectului, desemnată în cadrul memorandumului de finanțare încheiat între Guvernul României și Comisia Europeană, care va întocmi actul de control cu valoare de titlu de creanță.”

2. **Alineatele (3) și (4) ale articolului 3 vor avea următorul cuprins:**

„(3) Titlul de creanță este actul/documentul prin care se stabilește și se individualizează obligația de plată privind creanțele bugetare rezultate din nereguli și/sau fraudă, întocmit de agențiile de implementare în cadrul programelor PHARE și ISPA, precum și de Agenția SAPARD în cadrul programului SAPARD, după cum urmează:

a) actul/documentul de constatare și stabilire a obligațiilor de plată privind creanțele bugetare provenite din sumele plătite necuvenit din fonduri comunitare și/sau din sume de cofinanțare aferente, ca urmare a neregulilor și/sau fraudei, precum și a accesoriilor acestora și a costurilor bancare, care se emite de către agențiile de implementare în cadrul programelor PHARE și ISPA, precum și de Agenția SAPARD în cadrul programului SAPARD;

b) hotărârea judecătorească executorie, prin care se stabilește obligația de plată privind creanțele bugetare rezultate din nereguli și/sau fraudă;

c) alte documente emise de organele competente, prin care, potrivit legii, se constată și se individualizează creanțele bugetare rezultate din nereguli și/sau fraudă.



(4) Titlul de creanță constituie înștiințare de plată și va cuprinde elementele actului administrativ fiscal prevăzute de Codul de procedură fiscală, precum și elemente specifice, acolo unde este necesar.“

**3. După alineatul (4) al articolului 3 se introduce un alineat nou, alineatul (5), cu următorul cuprins:**

„(5) Titlul de creanță se aduce la cunoștință debitorului în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală, care reglementează comunicarea actului administrativ fiscal.“

**4. Articolul 11 va avea următorul cuprins:**

„Art. 11. — Pentru recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli și/sau fraudă Agenția Națională de Administrare Fiscală și ceilalți creditori bugetari care administrează, potrivit legii, creanțele bugetului Comunității Europene și ale bugetelor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)–f) și i) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, și la art. 1 alin. (2) lit. a)–d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2003 privind finanțele publice locale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 108/2004, cu modificările și completările ulterioare, respectiv, după caz, compartimentele de specialitate din cadrul organelor teritoriale subordonate, sunt abilitați să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.“

**Art. II.** — La articolul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) activitățile de asigurări și ale caselor de pensii, precum și activitățile de intermediari financiare, inclusiv activitățile auxiliare acestora, cu excepția activităților de schimb valutar cu numerar și substitute de numerar pentru persoane fizice, altele decât operațiunile efectuate prin intermediul automatelor de schimb valutar;“.

**Art. III.** — La articolul 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2005 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 5 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazuri temeinic justificate, altele decât cele prevăzute la alin. (2), la solicitarea ministrului educației și cercetării, ministrului sănătății, respectiv a președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, ministrul finanțelor publice poate aproba achiziții de mobilier necesar desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice din domeniul învățământului și sănătății, cu încadrare în bugetul aprobat pe anul 2005.“

**Art. IV.** — Prezenta ordonanță intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU  
**CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU**

Contrasemnează:  
Ministrul finanțelor publice,  
**Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu**

București, 25 august 2005.  
Nr. 53.

## ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

### CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

FOSTA SECȚIE A II-A

### HOTĂRÂREA Nr. 1

(soluționare amiabilă)

### în cauza Moldovan și alții împotriva României

(cererile nr. 41.138/98 și 64.320/01)

Strasbourg, 5 iulie 2005

*Această hotărâre este definitivă (cu privire la reclamanții Valentina Rostaș, Lucreția Rostaș, Silvia Moldovan, Eleonora Rostaș, Octavian Rostaș, Bazil Moldovan, Ghioloanca Lăcătuș, Adrian Moldovan, Lucreția Moldovan, Maria Lăcătuș, Ferdinand Lăcătuș, Adrian Moldovan, Petru „Gălbinaș“ Lăcătuș, Petru „Petrișor“ Lăcătuș, Persida Dorina Rostaș, Mariana Moldovan, Bazil-Sami Lăcătuș și Lucaci Moldovan), dar poate fi supusă unor modificări de formă.*

În cauza Moldovan și alții împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a II-a), reunită într-o cameră formată din:

domnul J.-P. Costa, președinte,

domnul L. Loucaides,

domnul C. Bîrsan,

domnul K. Jungwiert,

domnul V. Butkevych,

doamna W. Thomassen,

doamna A. Mularoni, judecători,

și doamna S. Dollé, grefier de secție,

după ce a deliberat în secret la 3 iunie 2003 și 16 iunie 2005,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la această ultimă dată:



## PROCEDURA

1. La originea cauzei se află două cereri (nr. 41.138/98 și 64.320/01) împotriva României, adresate Comisiei Europene a Drepturilor Omului (*Comisia*) în temeiul fostului art. 25 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*) la data de 14 aprilie 1997 și Curții Europene a Drepturilor Omului (*Curtea*) la data de 9 mai 2000. Reclamantii sunt 25 de cetățeni români de origine romă: primul reclamant, Iulius Moldovan, s-a născut în 1959; al doilea reclamant, Melenuța Moldovan, s-a născut în 1963; al treilea reclamant, Valentina Rostaș, s-a născut în 1964; al patrulea reclamant, Lucreția Rostaș, s-a născut în 1950; al cincilea reclamant, Silvia Moldovan, s-a născut în 1955; al șaselea reclamant, Eleonora Rostaș, s-a născut în 1956; al șaptelea reclamant, Octavian Rostaș, s-a născut în 1958; al optulea reclamant, Bazil Moldovan, s-a născut în 1943; al nouălea reclamant, Maria Moldovan, s-a născut în 1940; al zecelea reclamant, Ghioloanca Lăcătuș, s-a născut în 1933; al unsprezecelea reclamant, Adrian Moldovan (domiciliat în Hădăreni nr. 195A), s-a născut în 1943; al doisprezecelea reclamant, Lucreția Moldovan, soția celui de-al optulea reclamant, s-a născut la o dată necunoscută; al treisprezecelea reclamant, Maria Lăcătuș, soția celui de-al nouăsprezecelea reclamant, s-a născut în 1959; datele de naștere ale celui de-al paisprezecelea, cincisprezecelea, șaisprezecelea, șaptesprezecelea, optsprezecelea și nouăsprezecelea reclamant — Otilia Rostaș, Ferdinand Lăcătuș, Adrian Moldovan (domiciliat în Hădăreni nr. 170), Petru „Gălbinaș” Lăcătuș (domiciliat în Hădăreni nr. 51), Petru „Petrișor” Lăcătuș (domiciliat în Hădăreni nr. 115) și Petru „Gruia” Lăcătuș (domiciliat în Hădăreni nr. 114) — sunt necunoscute; al douăzecilea reclamant, Maria Florea Zoltan, s-a născut în 1964; al douăzeci și unulea reclamant, Persida Dorina Rostaș, s-a născut în 1970; al douăzeci și doilea reclamant, Mariana Moldovan, a introdus cererea în numele mamei sale decedate, Rozalia Rostaș (datele de naștere necunoscute); al douăzeci și treilea reclamant, Bazil-Sami Lăcătuș, fiul celui de-al zecelea reclamant, și cel de-al douăzeci și patrulea reclamant, Lucaci Moldovan, s-au născut, de asemenea, la date necunoscute, iar al douăzeci și cincilea reclamant, Petru Lăcătuș (domiciliat în Hădăreni nr. 148), s-a născut în 1962.

2. Reclamantii din ambele cereri, cu excepția primului reclamant, domnul Iulius Moldovan, au fost reprezentați în fața Curții de Centrul European pentru Drepturile Romilor (*ERRC*), o organizație cu sediul la Budapesta, unii dintre ei fiind inițial reprezentați de primul reclamant. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul său, doamna R. Rizoiu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantii au invocat, în special, faptul că distrugerea bunurilor lor în timpul unei revolte care a avut loc în data de 20 septembrie 1993 și consecințele care au decurs din aceasta au reprezentat o încălcare de către statul pârât a obligațiilor ce-i revin în temeiul art. 3, 6, 8 și 14 din Convenție, care garantează, între altele, dreptul de a nu fi supus tratamentelor inumane sau degradante, accesul la instanță în vederea stabilirii corecte a drepturilor și libertăților civile, dreptul la respectarea vieții private și de familie, precum și a domiciliului și dreptul de a nu fi discriminat în exercitarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție.

4. Cererea nr. 41.138/98 a fost înaintată Curții la 1 noiembrie 1998, când Protocolul nr. 11 la Convenție a intrat în vigoare (art. 5 § 2 din Protocolul nr. 11).

5. Cererile au fost atribuite Secției a II-a a Curții (regula 52 § 1 din Regulamentul Curții). În cadrul acestei secții cauza a fost examinată de o cameră (art. 27 § 1 din Convenție) constituită în conformitate cu regula 26 § 1.

6. La data de 13 martie 2001, Camera a decis reunirea celor două cereri (regula 42 § 1).

7. La 1 noiembrie 2001, Curtea a schimbat compunerea secțiilor (regula 25 § 1). Prezenta cauză a fost atribuită noii Secții a II-a (regula 52 § 1).

8. Printr-o decizie din 3 iunie 2003 Curtea a declarat cererile parțial admisibile.

9. Camera a decis, după consultarea părților, că nu este necesară o audiere privind fondul cauzei (regula 59 § 3 *in fine*), fiecare parte răspunzând în scris observațiilor celeilalte.

10. La 4 și 19 martie 2004, în urma unui schimb de corespondență, grefierul a propus părților să încerce să ajungă la o soluționare amiabilă în sensul art. 38 § 1 (b) din Convenție. La 19 aprilie și 18 mai 2004, următorii 18 reclamanti și Guvernul au depus declarații formale prin care au acceptat soluționarea amiabilă a cauzei: Bazil Sami Lăcătuș, Adrian Moldovan și soția sa, Silvia Moldovan, Ferdinand Lăcătuș, Ghioloanca Lăcătuș, Lucaci Moldovan, Octavian Rostaș și soția sa, Eleonora Rostaș, Lucreția Rostaș, Adrian Moldovan (imobilul nr. 195A), Mariana Moldovan, Maria Lăcătuș, Petru „Gălbinaș” Lăcătuș, Persida Dorina Rostaș, Valentina Rostaș, Petru „Petrișor” Lăcătuș, Bazil Moldovan și soția sa, Lucreția Moldovan.

11. La 19 aprilie 2004, următorii 7 reclamanti au informat Curtea că nu doresc soluționarea amiabilă a prezentei cauze: Iulius Moldovan, Melenuța Moldovan, Maria Moldovan, Petru „Gruia” Lăcătuș, Petru „Dîgăla” Lăcătuș, Otilia Rostaș și Maria Florea Zoltan. Cauza lor formează obiectul unei hotărâri separate care soluționează fondul, adoptată în aceeași zi cu prezentul text.

12. La 19 aprilie 2004, reprezentanții reclamantilor au informat Curtea că reclamanta Silvia Moldovan a decedat, iar soțul ei, Adrian Moldovan, el însuși reclamant în prezenta cauză, și copiii lor minori, Adrian Silviu și Adriana Moldovan, doresc să continue procesul în numele ei.

13. La 17 august 2004, reprezentanții reclamantilor au informat Curtea că reclamantul Bazil Moldovan a decedat, iar soția sa, Lucreția Moldovan, și cei 11 copii ai lor doresc să continue procesul.

14. La 1 noiembrie 2004, Curtea a modificat compunerea secțiilor (regula 25 § 1), însă prezenta cauză a fost reținută de fosta Secție a II-a.

## ÎN FAPT

15. Reclamantii sunt toți cetățeni români de origine romă care au locuit în același sat. În septembrie 1993 s-a iscat o ceartă între 3 bărbați romi și un alt sătean, ce a condus la moartea fiului celui din urmă, care a încercat să intervină. Cei 3 bărbați s-au refugiat într-o casă din apropiere. O mulțime numeroasă și furioasă, în care s-au aflat comandantul postului local de poliție și câțiva polițiști, s-a adunat în fața casei. Casa a fost incendiată. Doi dintre bărbați au reușit să iasă din casă, dar au fost urmăriți de mulțime și omorâți în bătaie. Cel de-al treilea a fost împiedicat să iasă din clădire și a murit în incendiu. Reclamantii au susținut că polițiștii au încurajat mulțimea să distrugă și alte bunuri ale romilor din sat. Până a



două zi, 13 case ale romilor au fost complet distruse, iar alte câteva au fost avariate grav. Multe dintre obiectele personale ale reclamanților au fost, de asemenea, distruse.

**16.** După incident, locuitorii romi din Hădăreni au formulat o plângere penală la parchet. Petiționarii au identificat un număr de persoane responsabile pentru evenimentele din 20 septembrie 1993. Printre cei identificați se aflau câțiva polițiști.

**17.** În iulie 1994, 3 civili au fost arestați și acuzați de comiterea infracțiunii de omor deosebit de grav. Totuși, aceștia au fost puși în libertate după câteva ore, iar mandatele lor de arestare au fost anulate. Având în vedere implicarea polițiștilor în incident, cauza a fost trimisă parchetului militar în octombrie 1994.

**18.** În septembrie 1995 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a polițiștilor de la postul local de poliție cu motivarea că incapacitatea lor de a opri mulțimea nu a reprezentat în sine o formă de participare.

**19.** În august 1997, procurorul a emis un rechizitoriu prin care a trimis în judecată 11 civili. Procesul penal, la care a fost atașată acțiunea civilă, a început în noiembrie. La proces, mai mulți martori au declarat că polițiștii au fost implicați activ în omoruri și incendieri.

**20.** Hotărârea care a soluționat latura penală a cauzei a fost pronunțată la data de 17 iulie 1998. Instanța a constatat că inculpații au acționat împreună, în moduri diferite, pentru a elimina romii din satul lor. Urmărirea penală a fost considerată necorespunzătoare. Cinci săteni au fost condamnați pentru omor deosebit de grav, iar 12 săteni, printre care și cei 5, au fost condamnați pentru alte infracțiuni. Instanța i-a condamnat la pedepse cuprinse între 1 și 7 ani de închisoare.

**21.** Parchetul a formulat apel, considerând pedepsele prea blânde. Instanța de apel a condamnat un al șaselea sătean pentru omor deosebit de grav și a mărit pedeapsa unuia dintre inculpați; celorlalți inculpați le-au fost reduse pedepsele. În noiembrie 1999, Curtea Supremă de Justiție a menținut condamnările pentru distrugere, dar a schimbat încadrarea din omor deosebit de grav în omor calificat pentru 3 dintre inculpați.

**22.** În 2000, 2 dintre sătenii condamnați au fost grațiați.

**23.** La scurt timp după atacul asupra bunurilor romilor, Guvernul român a alocat suma de 25.000.000 lei<sup>1)</sup> pentru reconstrucția caselor avariate sau distruse. Numai 4 case au fost reconstruite din aceste fonduri. În noiembrie 1994, Guvernul a alocat încă 30.000.000 lei<sup>2)</sup>, alte 4 case fiind reconstruite. Reclamanții au depus fotografiile care arată că aceste case au fost reconstruite foarte prost.

**24.** Trei case nu au fost încă reconstruite.

**25.** La 12 mai 2003, Tribunalul Mureș a pronunțat o hotărâre privind latura civilă a cauzei. Instanța a acordat reclamanților daune materiale pentru distrugerea caselor, constatând că în timpul evenimentelor din 20 septembrie 1993 18 case aparținând populației rome din Hădăreni au fost distruse total sau parțial și 3 romi au fost uciși, iar o instanță penală a găsit 12 săteni vinovați de aceste acte. Întemeindu-se pe un raport de expertiză, instanța a acordat daune materiale pentru acele case care nu fuseseră reconstruite între timp, precum și pensie de întreținere pentru copiii romilor uciși în incident. În temeiul unei expertize, instanța a acordat daune materiale pentru

distrugerea parțială sau totală a caselor celui de al cincilea, al nouălea, al cincisprezecelea, al șaptesprezecelea, al optsprezecelea și al nouăsprezecelea reclamant. Capetele de cerere privitoare la pierderea obiectelor personale și la daune morale au fost respinse ca neîntemeiate.

**26.** La 24 februarie 2004, Curtea de Apel Târgu Mureș a acordat reclamanților daune morale. Recursul este pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

**27.** Reclamanții au arătat că, în general, în urma evenimentelor din septembrie 1993, au fost nevoiți să locuiască în cotețe de păsări, cocini (Rozalia Rostaș), beciuri fără ferestre (Bazil și Lucreția Moldovan) sau în condiții deplorabile, fără încălzire: 16 persoane într-o singură cameră fără încălzire, 7 persoane într-o cameră cu podea de pământ, familii dormind pe pământ sau podele de beton, fără îmbrăcăminte adecvată, încălzire sau păături (Ghioloanca Lăcătuș, Maria Lăcătuș, Octavian și Eleonora Rostaș, Petru „Petrișor“ Lăcătuș, Valentina Rostaș), 31 de victime ale evenimentelor într-o singură casă (Ferdinand Lăcătuș, Lucaci Moldovan, Rozalia Rostaș, Adrian și Silvia Moldovan), 14 persoane înghesuite în două camere mici, fără electricitate și cu încălzire inadecvată (Ferdinand Lăcătuș); 12 persoane au locuit timp de un an într-o bucătărie de vară fără acoperiș corespunzător, ușă sau ferestre (Adrian Moldovan) etc. Aceste condiții au persistat timp de mai mulți ani, iar în unele cazuri continuă încă.

**28.** Ca o consecință, mulți reclamanți și familiile lor s-au îmbolnăvit. În special, Octavian Rostaș s-a îmbolnăvit de ulcer; Eleonora Rostaș s-a îmbolnăvit de hepatită; Bazil Moldovan s-a îmbolnăvit de hepatită, iar Lucreția Moldovan de spondiloză; Rozalia Rostaș s-a îmbolnăvit de inimă și a murit în urma unui infarct în 1998; Adrian Moldovan s-a îmbolnăvit de diabet; fiica Valentinei Rostaș s-a îmbolnăvit de meningită din cauza unei răceli foarte puternice contractate în noaptea incendiului și datorită faptului că reclamanta nu a avut bani pentru tratament. Ea este acum retardată mintal.

## ÎN DREPT

### I. Optsprezece reclamanți

#### A. Declarațiile privind soluționarea amiabilă

**29.** Prin scrisorile din 18 mai și 19 octombrie 2004, Guvernul a făcut următoarea declarație:

„1. Declar că Guvernul României se oferă să plătească *ex gratia* către reclamanții menționați în anexa la prezenta declarație suma totală de 262.000 euro (două sute șazeci și două de mii de euro) în vederea soluționării amiabile a cererilor acestora înregistrate sub numerele 41.138/98 și 64.320/01. Sumele individuale sunt specificate în anexa la prezenta declarație.

Această sumă, care acoperă și cheltuielile de judecată determinate de cauză, nu va fi impozitată și va fi plătită în euro, fiind convertită în lei la cursul de schimb aplicabil la data plății, într-un cont bancar indicat de reclamanți și/sau de reprezentanții lor autorizați. Această sumă va fi plătită în termen de trei luni de la data comunicării hotărârii pronunțate de Curte în temeiul art. 39 din Convenția europeană a drepturilor omului. De la data expirării termenului de trei luni menționat mai sus și până la data plății, la suma menționată se va plăti o dobândă la o rată egală cu rata marginală de împrumut practică de Banca Centrală Europeană în perioada de neplată la care se adaugă trei puncte procentuale. Această plată va reprezenta soluționarea definitivă a cauzei, inclusiv a pretențiilor civile ale reclamanților în fața instanțelor interne.

<sup>1)</sup> Astăzi, această sumă reprezintă aproximativ contravaloarea sumei de 720 euro.

<sup>2)</sup> Aproximativ 920 euro.



2. Guvernul regretă sincer faptul că ancheta penală nu a reușit să clarifice toate împrejurările care au condus la distrugerea caselor și bunurilor reclamanților și i-au obligat să locuiască în condiții impropii, forțându-i astfel pe unii dintre ei să-și părăsească satul și a făcut dificilă posibilitatea introducerii, de către reclamanți, a unei acțiuni civile. Regretă, de asemenea, durata procesului civil care s-a aflat pe rolul instanțelor civile, precum și anumite remarci făcute de unele autorități cu privire la originea romă a reclamanților.

3. Se acceptă faptul că astfel de evenimente ridică probleme sub aspectul respectării art. 3, 6 și 8 din Convenție și, având în vedere consecințele distrugerii caselor și suferința emoțională decurgând din aceasta, probleme excepționale pot să apară sub aspectul respectării art. 3 din Convenție, precum și a art. 14. Guvernul se angajează să emită instrucțiuni corespunzătoare și să adopte toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea în viitor a drepturilor individuale garantate de aceste articole. În special, Guvernul se angajează să adopte următoarele măsuri generale:

- îmbunătățirea programelor educaționale pentru prevenirea și combaterea discriminării romilor în programa școlară în comunitatea din Hădăreni, județul Mureș;

- elaborarea unor programe de informare publică și de înlăturare a stereotipurilor, prejudecăților și practicilor care afectează comunitatea romilor în instituțiile publice din Mureș competente pentru comunitatea din Hădăreni;

- inițierea unor programe de educație juridică în cooperare cu membrii comunităților de romi;

- susținerea schimbărilor pozitive în rândul opiniei publice din comunitatea din Hădăreni privitoare la romi, pe baza toleranței și a principiului solidarității sociale;

- stimularea participării romilor la viața economică, socială, educațională, culturală și politică a comunității locale din județul Mureș, prin promovarea unor programe de asistență mutuală și dezvoltare comunitară;

- implementarea unor programe de reabilitare a locuințelor și a mediului în comunitate;

- identificarea, prevenirea și soluționarea activă a conflictelor care pot genera violențe familiale, comunitare sau interetnice.

În plus, Guvernul se angajează să prevină apariția în viitor a unor probleme similare prin efectuarea unor anchete adecvate și eficiente și prin adoptarea, în viitor, a unor politici sociale, economice, educaționale și politice menite să îmbunătățească situația comunității romilor, în conformitate cu strategia guvernamentală existentă în acest domeniu. În special, va adopta măsuri generale reclamate de nevoile specifice ale comunității din Hădăreni în vederea facilitării soluționării generale a cazului, luând în considerare și pașii care au fost făcuți deja în acest scop și anume reconstruirea unora dintre casele distruse.

4. Guvernul consideră că supravegherea executării hotărârilor Curții privitoare la România în aceste cauze de către Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei reprezintă un mecanism adecvat de asigurare a continuării acestor îmbunătățiri în acest context.

5. În sfârșit, Guvernul se angajează să nu solicite trimiterea cauzei la Marea Cameră în conformitate cu art. 43 § 1 din Convenție, după pronunțarea hotărârii Curții.

**30.** Prin scrisorile din 19 aprilie și 19 octombrie 2004, reprezentanții reclamanților au depus următoarea declarație:

„1. Luăm act de faptul că Guvernul României este pregătit să adopte o strategie generală pentru îmbunătățirea situației comunității romilor și să ne plătească *ex gratia* suma de 262.000 euro (două sute șazeci și două de mii de euro) în vederea soluționării amiabile a cererilor noastre înregistrate sub numerele 41.138/98 și 64.320/01, sumele individuale fiind arătate în anexa la prezenta declarație.

Această sumă, care va acoperi orice prejudiciu material sau moral, precum și cheltuielile judiciare determinate de cauză, va fi plătită în euro, fiind convertită în lei la cursul de schimb aplicabil la data plății, într-un cont bancar pe care îl vom indica. Suma nu va fi impozitată și va fi plătită în termen de trei luni de la data hotărârii pronunțate de Curte în conformitate cu art. 39 din Convenția europeană a drepturilor omului. De la data expirării termenului de trei luni menționat mai sus și până la data plății se va plăti o dobândă simplă la suma amintită, la o rată egală cu rata marginală de împrumut practică de Banca Centrală Europeană în perioada de neplată, la care se adaugă trei puncte procentuale.

2. Acceptăm propunerea și renunțăm la orice alte pretenții împotriva României legate de faptele la care se referă prezentele cereri. Declaram că aceasta reprezintă soluționarea definitivă a cauzelor, inclusiv a pretențiilor noastre civile interne.

3. Această declarație este făcută în contextul unei înțelegeri amiabile la care Guvernul și noi am ajuns.

4. Ne angajăm, de asemenea, să nu solicităm trimiterea cauzei la Marea Cameră în temeiul art. 43 § 1 din Convenție, după pronunțarea hotărârii Curții.

#### B. Opinia Curții

**31.** Curtea ia notă de acordul la care au ajuns părțile (art. 39 din Convenție). Consideră că acordul se bazează pe respectarea drepturilor omului, așa cum sunt definite în Convenție sau în protocoalele sale (art. 37 § 1 *in fine* din Convenție și regula 62 § 3 din Regulamentul Curții).

**32.** În consecință, cauzele, în măsura în care îi privesc pe Bazil Sami Lăcătuș, Adrian Moldovan și soția sa, Silvia Moldovan, Ferdinand Lăcătuș, Ghioloanca Lăcătuș, Lucaci Moldovan, Octavian Rostaș și soția sa, Eleonora Rostaș, Lucreția Rostaș, Adrian Moldovan (casa nr. 195A), Mariana Moldovan, Maria Lăcătuș, Petru „Gălbinaș” Lăcătuș, Persida Dorina Rostaș, Valentina Rostaș, Petru „Petrișor” Lăcătuș, Bazil Moldovan și soția sa, Lucreția Moldovan, vor fi scoase de pe rol. (Sumele individuale sunt indicate în anexă.)

#### II. Ceilalți șapte reclamanți

**33.** Curtea reține că reclamanții Iulius Moldovan, Melenuța Moldovan, Maria Moldovan, Petru „Gruia” Lăcătuș, Petru „Dîgăla” Lăcătuș, Otilia Rostaș și Maria Floarea Zoltan nu au dorit soluționarea amiabilă a cauzei. Decide să amâne soluționarea cererilor lor în vederea unei examinări separate a fondului cauzei.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE:

1. decide scoaterea cauzelor de pe rol cu privire la Bazil Sami Lăcătuș, Adrian Moldovan și soția sa, Silvia Moldovan, Ferdinand Lăcătuș, Ghioloanca Lăcătuș, Lucaci Moldovan, Octavian Rostaș și soția sa, Eleonora Rostaș, Lucreția Rostaș, Adrian Moldovan (casa nr. 195 A), Mariana Moldovan, Maria Lăcătuș, Petru „Gălbinaș” Lăcătuș, Persida Dorina Rostaș, Valentina Rostaș, Petru „Petrișor” Lăcătuș, Bazil Moldovan și soția sa, Lucreția Moldovan;

2. ia act de angajamentele părților de a nu solicita trimiterea cauzei în fața Marii Camere;

3. decide disjungerea și amânarea soluționării cererilor reclamanților Iulius Moldovan, Melenuța Moldovan, Maria Moldovan, Petru „Gruia” Lăcătuș, Petru „Dîgăla” Lăcătuș, Otilia Rostaș și Maria Floarea Zoltan.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 5 iulie 2005, în conformitate cu regula 77 § 2 și 3 din Regulamentul Curții.

**S. Dollé**  
grefier

**J.-P. Costa,**  
președinte

Reclamanți	Sume
1. Bazil Sami Lăcătuș	11.000 euro
2. Adrian și Silvia Moldovan (nr. 170)	27.000 euro
3. Ferdinand Lăcătuș	19.000 euro
4. Ghioloanca Lăcătuș	18.000 euro
5. Lucaci Moldovan	23.000 euro
6. Octavian și Eleonora Rostaș	24.000 euro
7. Lucreția Rostaș	18.000 euro
8. Adrian Moldovan (nr. 195A)	16.000 euro
9. Rozalia Rostaș (Mariana Moldovan)	13.000 euro
10. Maria Lăcătuș	13.000 euro
11. Petru „Gălbinaș” Lăcătuș	13.000 euro
12. Persida Dorina Rostaș	13.000 euro
13. Valentina Rostaș	13.000 euro
14. Petru „Petrișor” Lăcătuș	13.000 euro
15. Bazil și Lucreția Moldovan	28.000 euro
16. Silvia Moldovan (a se vedea nr. 2)	–
17. Eleonora Rostaș (a se vedea nr. 6)	–
18. Lucreția Moldovan (a se vedea nr. 15)	–
<b>TOTAL:</b>	<b>262.000 euro</b>

---



---

**EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR**

---

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,  
 IBAN: RO75RNCB5101000000120001 Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București  
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)  
 Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro  
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23  
 Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

